

ODPORÚČANÁ TÉMA
54. ROČNÍKA AMFO 2026

SLOBODA

Nela Blašková
ČAKANIE NA PRVÝ LIST

Sloboda –

jej trajektórie v čase a priestore, v konaní, myslení, pocite...

Dá sa extrahovať, zviditeľniť, zmyslami či inak uchopiť a ukotviť čosi také krehké a inherentné?

Pomyselný priestor, v ktorom cirkuluje vzduch...

Samozrejmosť, s akou vzduch denne vdychujeme a vydychujeme a myslíme si, že to tak ostane už navždy...

Známy nemecký filozof 20. storočia Martin Heidegger (1889 – 1976) vnímal slobodu jednotlivca v schopnosti žiť autentickým ľudským bytím (Dasein), a to nielen v možnosti slobodne sa rozhodovať medzi viacerými alternatívami. Pre Heideggera sloboda priamo súvisela so schopnosťou alebo neschopnosťou človeka byť pravdivo, autenticky sám sebou vo svete, ktorý takým nemusí vždy byť.

Keď hovoríme o slobode, nemôžeme opomenúť formy opresie a moci, ktoré sa ju snažia redukovať. Žijeme v slobodnej demokratickej spoločnosti, no sme naozaj slobodní*é? Už od detstva sme od okolia vystavovaní*é rôznym formám subtílného útlaku, akými sú napríklad stereotypy (chlapci nikdy neplačú, dievčatá sa takto nehnevajú), predsudky, očakávania či rôzne hlboko zakorenené presvedčenia, ktoré môžu byť toxické i vtedy, keď sa tvária ako dobre mienené rady. Naše životy aj my samotní*é sa stávajú objektmi posudzovania a hodnotenia iných.

Algoritmy sociálnych sietí: reklamy, trendy, médiá, nám ukazujú, ako by sme mali žiť, vyzeráť, myslieť, cítiť, čomu by sme mali veriť a čo nakupovať.

Keby sa Heidegger narodil ako mileniál, alebo skôr príslušník generácie Z, možno by dnes scrolloval TikTok a pridával videá s hashtagom „To be cringe is to be free“ a vyzýval k spomínanej autentickosti v priestore, ktorý nesie výrazné znaky posudzovania, kritiky a sociálneho tlaku prispôbiť sa.

Rodina, kultúra, jazyk, miesto, sociálne prostredie, minulosť – mnohé z toho sme si nevybrali. Tým sa téma slobody prirodzene prepája s témami identity, pamäti, tela, osobnej skúsenosti, času a miesta, domova, vzťahov, spoločnosti...

Fotografie výstavy SLOBODA reflektujú slobodu v jej krehkosti, pomínuteľnosti, nejednoznačnosti, autenticite, kráse, banálnosti či ne/obyčajnosti. Katalóg ponúka pestrý výber takmer 40 snímok autoriek a autorov, ktoré*í zachytili tému slobody a ponúkli tak vlastný pohľad na danú problematiku. Vidíme rôzne zobrazenia, od intímnych osobných príbehov cez snímky každodennosti, momentky aj inscenovanú fotografiu, experiment, výsek krajiny či architektúry, vytvorené aj nájdené zátišia, rozmanité formy portrétu, celky aj detaily.

Fotografie odhaľujú vlastnú imagináciu aj osobnú alebo prenesenú skúsenosť. Stávajú sa svedectvom, ktoré vypovedá o komplexnosti a rozmanitosti témy sloboda: O vybočení zo zažitého rámca. O odvahe vidieť a robiť veci inak. O autenticite. O inakosti. O dôvere. O ilúzii. O predstavivosti. O vnútornom boji. O neistote. O strachu. O radoosti. O ľahkosti bytia. O potrebe rásť a vyvíjať sa. O voľnosti pohybu. O vzájomnosti. O porozumení a súzvuku. O potrebe oddychu. O potrebe priestoru. O maskách a ich zhadzovaní. O identite. O hraniciach. O pamäti. O spoločenskej zodpovednosti. O každodennosti. O krehkosti. O poli možností. O snoch a túžbach.

Hovoria aj o tom, že tému slobody nejde zredukovať na holubicu letiacu oblohou či záber plota s ostnatým drôtom. Žijeme vo svete plnom vizuálnych obrazov, sme nimi presýtení. Sloboda je predovšetkým dovoliť si myslieť inak, nebáť sa vykročiť z komfortnej zóny do neistoty. Môže to byť dobrodružné i ľahko znepokojivé. Ale to zaujímavé zväčša vzniká za pomyselnou hranicou komfortnej zóny. Tam, kde si autor*ka dovoľia byť autentický*á, experimentovať, robiť chyby, nebáť sa dívať na svet z inej ako obvyklej perspektívy, hľadať nové formy, príbehy, uhly pohľadu.

Mgr. art. Andrea Juneková

Zuzana Jarošová
AKO PREŽIŤ 1, 3

nasledujúca strana
Zuzana Jarošová
PRVÝ DEŇ PRÁZDNIN

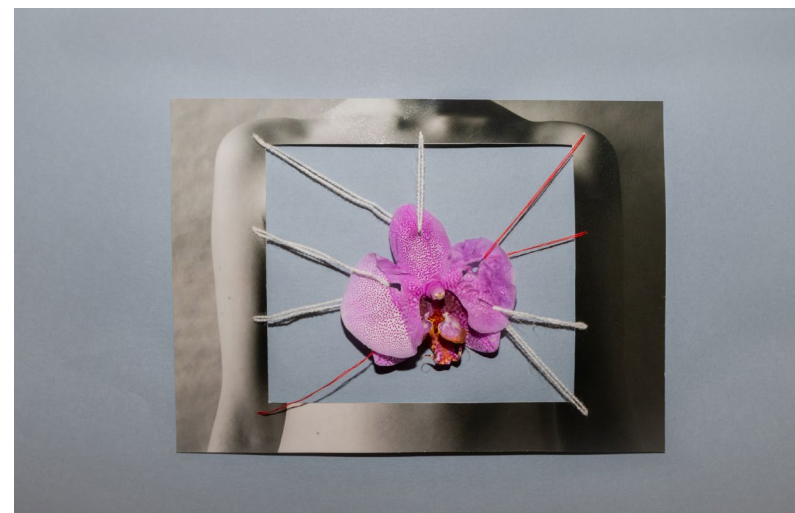

Michal Krnáč
EMÓCIE 3

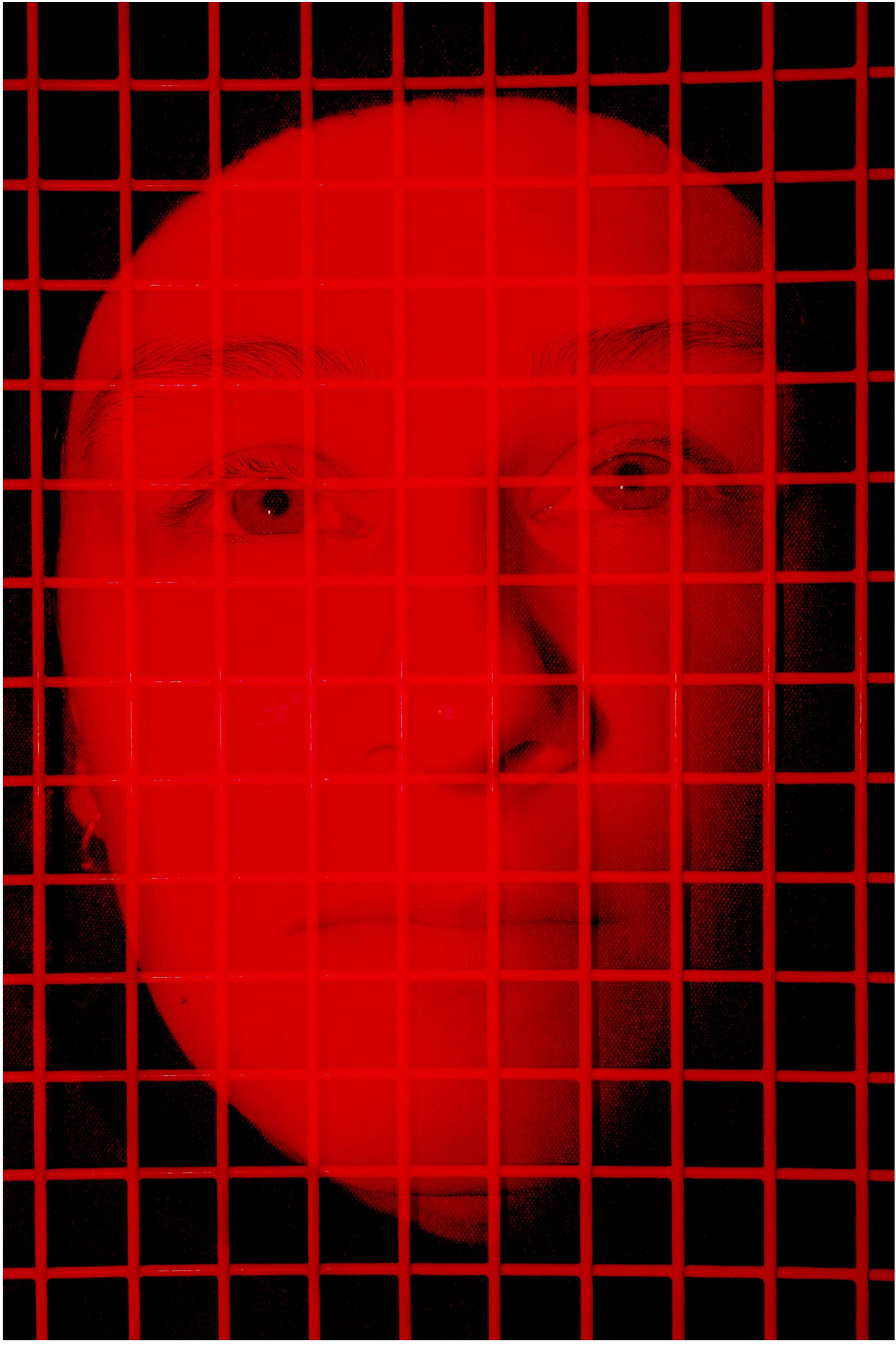
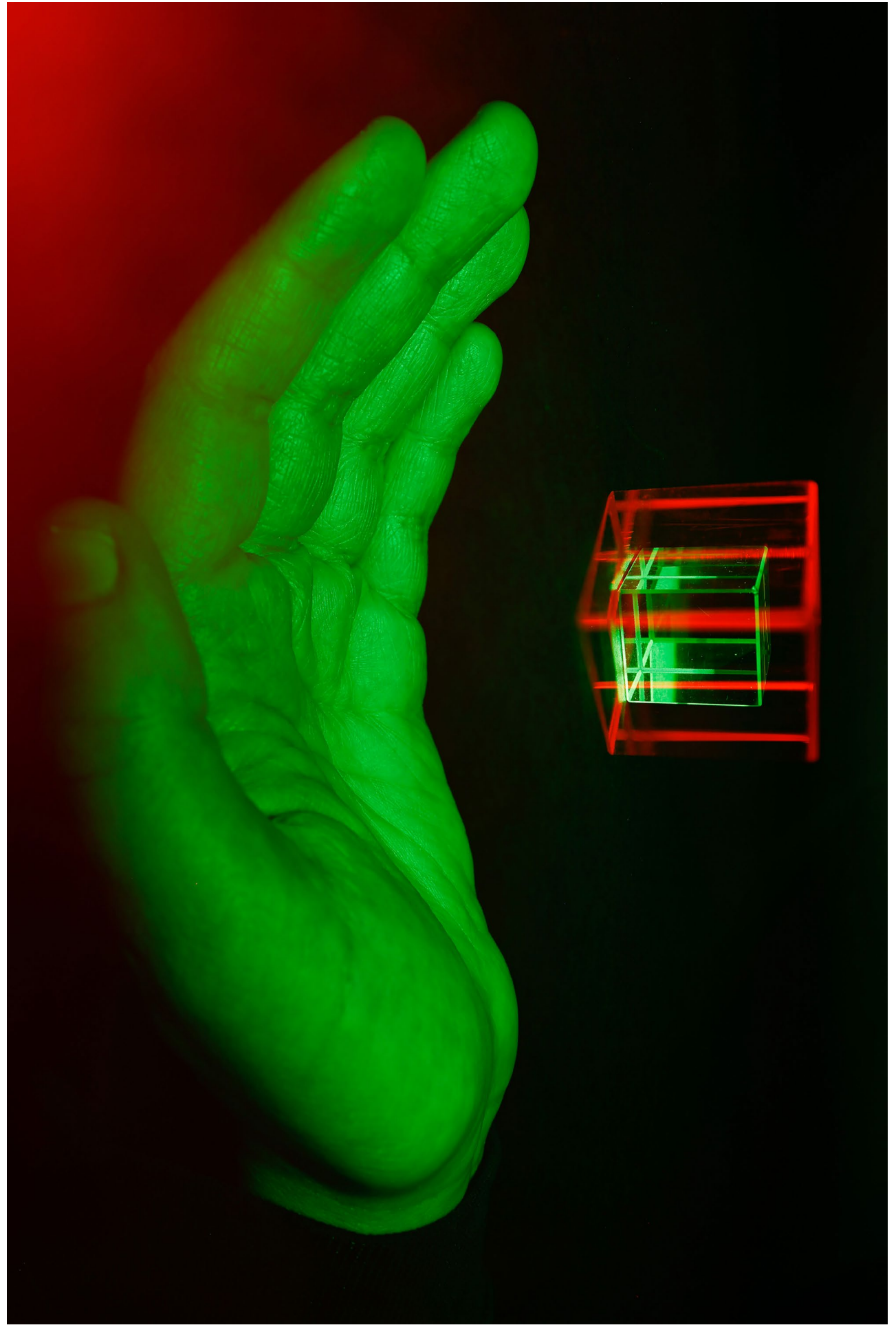

Natália Krajčíková
LETNÝ BÁSNIK

Andrej Kováč
DO SEBA 2

Aneta Katuščáková
KVET JE DUŠOU ŽENY 2

Atila Horňák
1984 2
SLOBODA

Sláva Sedlačíková
KRIEDOVÁ

Sláva Sedlačíková
V ROVNOVÁHE 1

nasledujúca strana
Zuzana Kolejáková
VRSTVY

Peter Mezei
BUBLINY

Lukáš Zacharias Man
MOCNOSTĚ UNDERGROUNDU 1

Alžbeta Čopáková
NUDNÁ DOSPELOSTĚ

Peter Mezei
SLOBODA NA FARME
POD „DAMOKLOVÝM MEČOM“

Lilien Zigová
SNÍVAM TÚŽIM...?

Jozef Matúš
POPOLUDŇAJŠIA SIESTA

Matúš Goda
CAREFREE 2

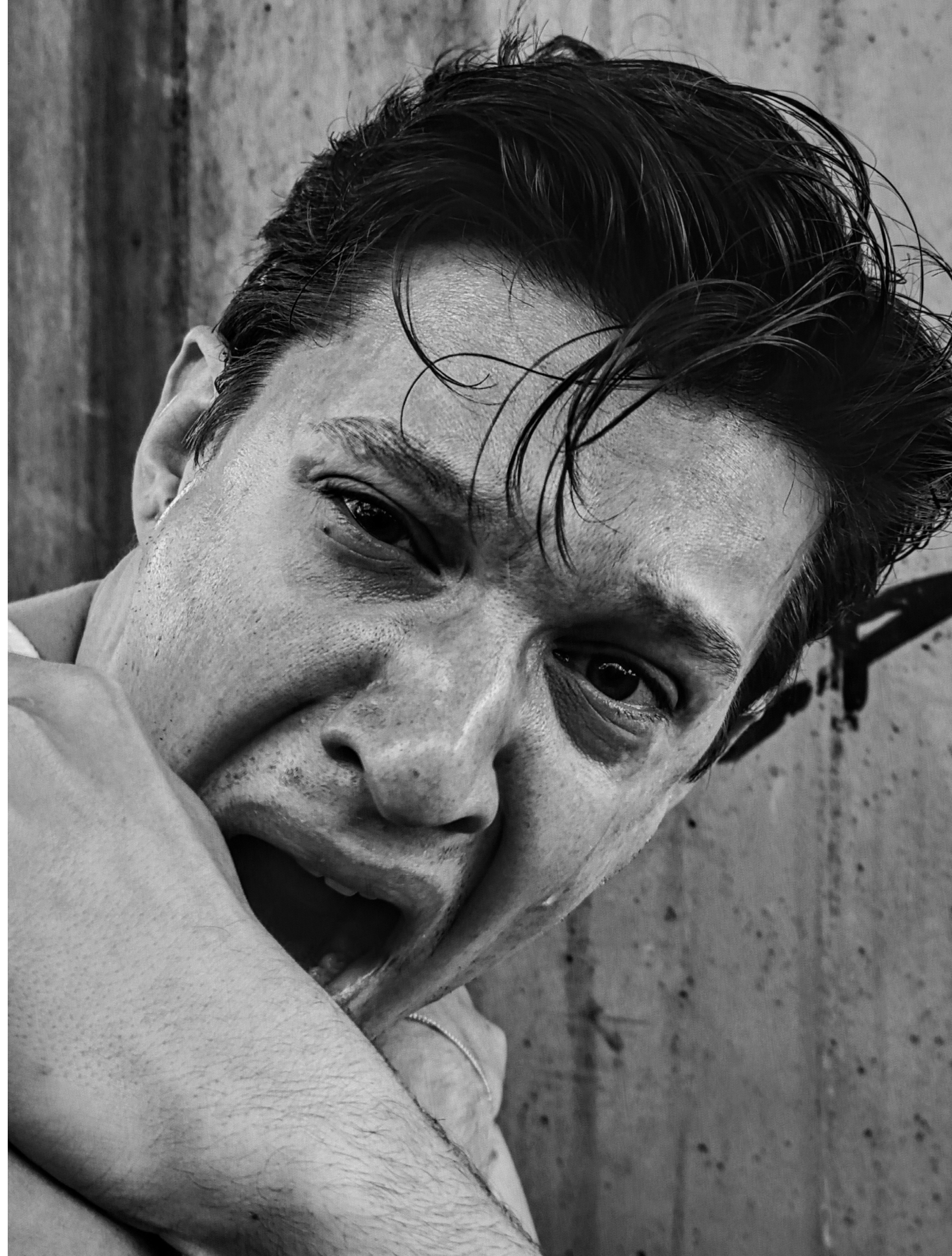
Marcela Žgančíková
OBRACIAM SA K SVETLU:
TERAZ SI VYDÝCHNEM

Dana Rusňáková
VLASTNÝM SMEROM

Anton Ottinger
CHLAPČENSTVO I KREHKÁ SILA

Vladimír Šaich
HELIOS 1

Dana Rusňáková
*NEPRÍTOMNÁ
V PRÍBEHU 2*

Jozef Macák
NAD VECOU

Radovan Vojenčák
DLHÁ CESTA DOMOV

Barbora Vráblová
ZPRÁVA Z TISKU

L Martin Tomáška
RIEKA

L Filip Kňaze
RUŽA PRÍRODY

SLOBODA

EXTERIÉROVÁ VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ
MARTIN, PEŠIA ZÓNA PRI MILLÉNIU

KURÁTORKA

Mgr. art. Andrea Juneková

Aneta Katuščáková

KVET JE DUŠOU ŽENY 2

Vladimír Sauch

HELIOS 1

IKEA NA MARSE

Jozef Matúš

POPOLUDŇAJŠIA SIESTA

NA OBÁLKE

Radovan Zaťko
M. S.

Filip Kňaze

RUŽA PRÍRODY

Sláva Sedlačíková

KRIEDOVÁ

V ROVNOVÁHE 1

Anton Ottinger

CHLAPČENSTVO 1

KREHKÁ SILA

AUTORSTVO

V KATALÓGU

Nela Blašková

ČAKANIE NA PRVÝ LIST

Natália Krajčíková

LETNÝ BÁSNIK

Radovan Vojenčák

DLHÁ CESTA DOMOV

Vladimír Sauch

IKEA NA MARSE

Libor Čimbora

PRIENIK AKO MIESTO
STRETNUTIA 2

Michal Krnáč

EMÓCIE 3

Barbora Vrábľová

ZPRÁVA Z TISKU

Lilien Zigová

SNÍVAM TÚŽIM

Alžbeta Čopáková

NUDNÁ DOSPELOSŤ

Jozef Macák

NAD VECOU

Lilien Zigová

SNÍVAM TÚŽIM...?

Radovan Zaťko

M. S.

Daren Filipeje

SEALED TERRITORY 2

Lukáš Zacharias Man

MOCNOSŤ

UNDEGROUNDU 1

Radovan Zaťko

M. S.

Rudolf Garaj

ZAKÁZANÉ SVETLO

Marcela Žgančíková

OBRACIAM SA K SVETLU:

TERAZ SI VYDÝCHNEM

Matúš Goda

CAREFREE 2

Jozef Matúš

POPOLUDŇAJŠIA

SIESTA

AUTORSTVO

VYSTAVENÝCH

FOTOGRAFIÍ

Bernadett Grešová

LÍNIA 1

Peter Mezei

BUBLINY

SLOBODA NA FARME

POD „DAMOKLOVÝM

MEČOM“

Libor Čimbora

PRIENIK AKO MIESTO

STRETNUTIA 2

Atilla Horňák

1984 2

SLOBODA

Anton Ottinger

CHLAPČENSTVO 1

KREHKÁ SILA

Lenka Chladná

METAMORFÓZA 1, 3

Lenka Chladná

METAMORFÓZA 1, 3

Dana Rusňáková

NEPRÍTOMNÁ

V PRÍBEHU 2

VLASTNÝM SMEROM

Zuzana Jarošová

AKO PREŽIŤ 1, 3

PRVÝ DEŇ PRÁZDNIN

Zuzana Jarošová

AKO PREŽIŤ 1, 3

PRVÝ DEŇ PRÁZDNIN

JAZYKOVÁ ÚPRAVA KATARÍNA VRABLICOVÁ

GRAFICKÝ DIZAJN LINDA ŠILAR PAVELKOVÁ

TLAČ FORK, s. r. o.

PAPIER REMAKE SMOKE 250 g, BO 120 g

POČET STRÁN 40

VYDAVATELIA Národné osvetové centrum,

Turčianske kultúrne stredisko v Martine

1. vydanie v náklade 500 ks

9 788071 214014

ISBN 978-80-7121-401-4